

tam poprosijo, da ti s pomočjo nemških naprednih poslancev nastopijo. Kmetu se mora pomagati, kajti kmet je temelj državi! Pri prihodnjih volitvah pa naj prizadeti kmetje nikar ne pozabijo, da jih je Grafenauer v najhujši bedi zapustil in da jih klerikali le takrat „ljubijo“, kadar potrebujejo njih glasove!

Vlomili so tatoči pri trgovcu Hattenberger v Mežici ter pokradli za 80 K blaga in denarja:

Ukradli so baje neki igralci cirkusa krčmarju Niederdorfer v Ebersteinu 7 srebrnih žlic v vrednosti 56 K.

Kap zadele je v Tanzenburgu bivšega celovškega nadškofa dr. Kahna. Obrnilo mu se je k sreči kmalu na tleh.

Napredna zmaga. Pri volitvah v občini Winklern so zmagali naprednjaki v vseh treh razredih. Klerikali so ostali v veliki manjšini. Čast zavednim volilcem! Na Koroškem ne sme priti klerikalizem do krmila, naj si bode potem nemško ali slovensko pobarvani klerikalizem!

Iz kolesa padel je v Celovcu vrtnar Jos. Fradl tako nesrečno, da si je glavo razbil in bležal mrtev na tleh.

Ukradel je neznanec v celovški gostilni Kopeinig društveno nabiralnico, v kateri je bilo 14 K.

Otok zgorel. V Riedingu prišel je 3 letni otrok zakonskih Sand k peči. Obleka se je vnela in otrok je na dobljenih opeklkah umrl.

Utonil je kmet Albin Schatz v Klieningu. Baje je v temi vodo zašel.

Zaprli so v Beljaku nepoboljšljivega tata Franca Glačnik, ki je zopet celo vrsto tativ in sleparij izvršil. — Istotako so v Celovcu zaprli mesara Janeza Sibitz zaradi raznih lumperij.

Sleparka. V Beljaku najela je neka ženska stanovanje. Rekla je, da je kuvarica pri nekem knezu. Ob prilikah pa je pokradla vdovi mnogo zlatnine in denarja ter je potem neznano kam izginila.

Tatvine. Krčmarju R. Schoba v bližini Sv. Mohorja ukradel je bržkone domači tat iz blagajne večjo svoto denarja. — Zakonskim Zleppning v Spodnji Goričici ukradeno je bilo 90 K denarja. Posestniku Glačniku istotam pa mnogo perutnine.

Smrtna nesreča. Pri podiranju dreves ponosrečil je pri Altersbergu Jožef Preidl. Drevo je padlo nanj in ga zadelo tako hudo, da je bil v par minutah mrtev. Nesrečnež zapušča vlogo in 10 nepreskrbljenih otrok.

Kmalu začel je z lumperijami 10 letni učenec Anton Petrič v Beljaku. Smrkovec je že večkrat svojemu očetu ušel; zadnjič je nekoga otroka napadel in mu s silo nekaj denarja vzel. Čez koleno z njim in bikovco v roko!

Pazite na deco! Mali deček Pij Jarc v Aichbergu prišel je z roko v mašino za rezanje krme in pridobil hude poškodbe na roki.

Po svetu.

Vlak v vodo padel. Pri postaji Montreal-Bellay (Francosko) podrl se vsed povodnji železniški most ravno v hipu, ko je vozil čeženj osebni vlak. Vlak je padel v vodo. Utonilo je okoli 30 oseb, kakih 10 pa se je rešilo.

Podgane napadle so angleško mesto Cardiff. Na tisoče podgan je prišlo in požre vse, kar jim pride pod zobe. Ljudje se predernih živali ne morejo ubraniti.

Morska nesreča. Vsled viharja se je pri Rovignu v jadranskem morju potopil laški parnik »Romagna«. Utonilo je 60 oseb, medtem ko se jih je 10 rešilo.

Požigalec. V sasi Doberau na Češkem pogorelo je v kratkem času 7 velikih posestev. Zdaj so vjeli požigalca v osebi mesarjevega sina Karla Werner. Rekel je, da je iz veselje nad ognjem zažigal.

Veliki požar. V občini Visoko v Bosniji nastal je ogenj, ki je vpepelil 400 pospolij, med njimi tudi eno turško šolo in cerkev. Škoda je čez en milijon, a tudi ena ženska je zgorela, več oseb pa je hudo opečenih.

Velika razstrelba. V neki tovarni olja v Liverpoolu se je zgodila razstrelba, pri kateri je bilo 21 oseb ubitih, več kot 100 pa ranjenih.

3kratna detemorilka. V Göstingu pri Gradcu umorila je dekla Marija Föschel na prigovaranje svojega ljubimca Janeza Kos troje svojih otrok. Ona kakor Kos sta bila vsak na 10 let jene obsojena.

Razsodišče gledje razpisala nagrad firme Ceres je na Dunaju že skupaj stopilo in pričelo pregledavati mnogo tisoč došlih odgovorov. G. profesor Adolf Hess, c. k. ravnatelj in strokovni nadzornik obrtnih učilišč, bil je tako prijazen, da je prevzel predsedstvo. Poleg tega sedjo v razsodišču: gd. Lotte Richter, pisateljica kulturne knjige in predstojnica konc. kulturne šole; Jean J. Powondra, predsednik zveze avstrijskih kuhanje;

Georg Räder, izvedenec za reklamo, Berlin; Jos. Kunze, disponent firme G. Schicht a. dr. Ustje; Kamilo Wenzel, vodja oddelka za propagando G. Schicht a. dr.

Nadvojvoda Ivan in štajersko kmetijstvo.

(Ob stoletnici Joaneja)

Te dni se praznuje stoletnica onega pomembnega dne, 26. novembra 1811, ko je bil adjutant nadvojvode, Freiherr von Pley, zbranim štajerskim stanovom slovensko predal že 16. julija 1811 podpisano darilno listino, s katero je visoki gospod nadvojvoda Ivan »vse svoje na večletnih znanstvenih potovanjih in v velikimi denarnimi stroški zbrane znanstvene, pred vsem po naravoslovne zbirke predal štajerskim stanovom z določbo, naj se s tem ustanovljeni narodni muzej rabí za izobražbo mladine, za razširitev znanja in podjetnosti Štajercev sploh in naj se tudi za bodoče robove ohrani v dobrem stanju« — Za primeren sprejem tega »narodnega muzeja« se je določil graditi grof Leslie v Rauberjevi ulici v Gradcu, ki so ga z velikim vrtom in prostornim parkom vred štajerski stanovi kupili. Tam so ustanovili Joanej in popolno tehnično učilišče, ki se je otvorilo še v novembру 1811 in na katerem se je učilo m. dr. tudi kmetijstvo in gozdarstvo. Kot priprava na to tehnično učilišče se je ustanovila deželna višja realka s šestimi letniki. Tem potom podamo kratek pregled delovanja nadvojvode Ivana za pospeševanje štajerskega kmetijstva in s svojim listom (»Verhandlungen und Aufsätze«) družba dobivala vedno večji in širši vpliv. Kakor prej, tako in še bolj pogosto je potoval nadvojvoda štajerskih planinah, odkar je imel v štajerskih planinah svoje posestvo. Oblečen je bil navadno v preproble štajerskih lovev.

Do leta 1819 ustanovljene družbe pa nikoli bil omenjen samo na pospeševanje kmetijstva v smislu, ampak se je raztezal na vse one vede in znanosti, ki lahko služijo kmetijstvu. Najprej se je pod predstovom nadvojvode ustvarila centrala v Gradcu, sam nadvojvod pa je potonal po raznih delih deželje osebno vodil ustanovitev podružnic (takrat se je osnovalo 20); povsod je osebno vodil volitve odbornih podružnic in osebno sprejemal predloge in namere. S tem, da so bile podružnice posejane po celi deželi s svojimi listom (»Verhandlungen und Aufsätze«) družba dobivala vedno večji in širši vpliv. Kakor prej, tako in še bolj pogosto je potoval nadvojvoda štajerskih planinah, odkar je imel v štajerskih planinah svoje posestvo. Oblečen je bil navadno v preproble štajerskih lovev.

Ko so leta 1819 priredili osojski meščani o prvi njegove navzočnosti veselico, je spoznal na zabavi na Okroglim v Tolškem jezerom svojo poznejšo ženo Ano, hčer cesarskega poštara Plochlja. Po mnogih ovrednotenjih se je njo oženil leta 1823 na Brandhofu, potem je dobil od cesarja, svojega brata, za to potreben deželni voljenje. Vkljub temu, da se je moral po tej ženitvi tegniti javnemu delovanju, je vendar še bil na vse stvari delaven. Navadno je obiskal vsakoletne seje pri velenih podružnicah in je povsod pomagal z nasveti; to se posebno videlo pri podružnici v Brandhofu. Izmed tuhodilca z modificiranim lemežem je menda iznasel na vse.

V ta čas gre tudi uvedba nove vrste jetencev himalajskega, ki ga je dobil nadvojvoda od Sir Johna Sinclaira iz Angleške in ga dal razdeliti med udeželske družbe, s katerim pa se niso dosegli ugodni uspehi, ker se ni obnesel. Na nasvet nadvojvode so Štajerske deželne stanovi kupili v letu 1822 posestvo z več jahodnimi vrti in polja blizu Grada in so ga dali na razpolaganje kmetijski družbi, da je tam uredila poskušno in visoko kmetijstvo; nadvojvoda sam je kmalu na to podaril kmetijstvu razne sadike in semena in vožnčene modele raznih sadnih trt. Vsi ti modeli se nahajajo še danes v himalajskih zbirkih c. k. tehnične visoke šole. Skrbel je nazadnje za to, da so stanovi postavili primerno poslopje (1834), kjer so se razmnoževali in preskušale vse dozne znane vrste trt in sadja, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na zborovanih razdeljevalo med člane kmetijskih družb.

Najprej je iz svojem Bradhofu ustvaril vino in živinorejo, nato pa je svojo pozornost posvetil tudi spodnještajerskemu vinogradom. Splošno spoznavanje posestniku Tomažu Foreggerju v Lembachu je naredilo mu kupi primerno kmetsko posestvo, ki bi s svojim visoko in neugodno lego bilo primerno za to, da bi lahko na njem drugim posestnikom pokazal v dejanju, da se dado vkljub naravnim oviram s pridostojnostjo znanjem dosegči tako ugodni uspehi, da so lahko vino in razne vrste trt v sadju, kjer so se pridelovale vse razne krmilne in trgovske rastline in se njih same potem na z

prote ognju, ki je v združenih deželah Štajerski, Koroški in Kranjski začela svoje poslovanje s 1. junijem 1829. Leta 1834 se je na Plabuču ustvaril vzoren vinograd in leta 1835 so se na nasvet nadvojvode uvedle žlahtne vrste sadja in ameriškega krompirja. Tudi se je leta 1839 na nasvet nadvojvode razdelilo 10 štipendij za štajerske knetske sinove, da so se lahko izobrazili v poljedelstvu; število teh podpor, ki so jih dajali stanovi, se je pozneje zvišalo na 18. Leta 1840 je kupil nadvojvoda Ivan veliko graščino Štainz in se je tako naselil v enem izmed najrodotivnejših delov Srednje Štajerske.

Stanovi so leta 1842 ustanovili učilišče za podkavanje, ki je mnogo delovalo tudi za zdravljenje živine. Leta 1843 se je na deželnem posestvu v Baisertalu pri Gradišču posadilo 26 oralov zemlje z murvami; tako se je začelo svilarstvo, ki se je tam gojilo in poučevalo. V ta namen se je osnovalo posebno društvo. Učenci za poljedelstvo so izšli iz te svilarske šole, pozneje so prišli na poskusno posestvo, kjer so morali opravljati vse dela in po dveh letih so se razdelili na posestva z umnim viarstvom. Od decembra do marca se je na poskusnem zemljišču dajal teoretičen pouk, učenci so se učili pleseti koče, delati obroče, in so se vadili v preprostem sodarskem in kolarskem delu. Vsako leto so morali opraviti skupšo in so še le po končanem pouku dobili spričevalo.

Leta 1844, 16. oktobra, je kmetijska družba praznovala petindvajsetletnico zelo slovesno, z udeležbo celega Grada. Srebrna vaza, ki jo je dobil ustanovitelj v poklon, je bila okrašena z njegovo podobo in reliefom Zagmajerjevega pluga. Ta plug sta v dveh oblikah za razne kraje dežele (»Fernitzer« in »Suppinger«) izdelala za kmetijsko družbo kovač Pangrac Fuchs v Wagnersbachu pri Haussmannstättu in Jožef Maier v Strašu v mnogih izvodih, ki so se na nasvet nadvojvode brezplačno razdelili po deželi in velikem številu izvazali tudi na Ogrsko, v Hrvaško, Slavonijo in v vojaško grancico.

Dve leti pozneje se je — zoper na nasvet nadvojvode, na Štajerskem uvelata škotska mlatilnica, ki je, deloma narejeno za živalsko, deloma za vodno mnoč, kmetijska družba v 36 izvodih razdelila po deželi. Leta 1844 se je ustanovilo štajersko vrtnarstvo društvo, ki bi naj »vse panoge vrtnarstva znanstveno in praktično obravnavalo in koristno delovalo za deželo.« Slava štajerske kmetijske družbe je bila dača razširjena.

V času velikih političnih in tudi gospodarskih preobratov leta 1848 in »razdolžitve posestev«, ki je na to sledila, vidimo nadvojvodo pred vsem na polju velike državne politike; šele leta 1850 se je vrnil in je začel dostavljati vse, kar je na lastnih posestvih in pri različnih zavodih in društvih, ki jim je ustanovnik in načelnik, med tem časom zamudil. Na njegovem nasvet je začela družba v letu 1851 izdajati svoj tednik. V istem letu se je nastavil poseben inženzer za obdelovanje travnikov, ki je z denarno pomočjo stanov teoretično učil zamaknje in osuševanje travnikov in to tudi praktično izjavil. Zadnje delo nadvojvode je bilo leta 1852 v kmetijski družbi ustanovljeno gozdarsko društvo; sedaj se je tudi nastavil potupoči gozdarski mojster za pouk štajerskih gozdarjev v tej za Štajersko tako zelo važni stvari. Deljena posestva so primorala družbo v to, da se udelata način pouka.

Tudi se je iz stanovskih sredstev ustvarilo osem štipendij za izobrazbo logarjev, ki so vstopili pri izbornih strokovnjakih v uk.

Naša velika naloga pa je, da varujemu ostanke zbirke toliko zaslужnega nadvojvode. V njegovem duhu pa nadaljujmo delo za napredek štajerske kulture, ki ga je on zasnoval in začel; to bo najlepša hvaležnost.

Slava slavnih preteklosti, zvez krepak in veden napredek štajerskega kmetijstva!

Dr. R. A. Thallmayer.
Gosp. Glasnik.

Otroci, ki jih mučijo bolesti pri prebavi, naj zavzivajo skozi nekaj dni kake 3 zlice naravne Franc Jožefove grešice, ki niti najmanje ne nadleguje celo najnežnejših organov. Profesor pl. Goehardt, Berolin, izjavlja, da je v svoji kliniki mnogokrat in z najboljim ter zadovoljivim uspehom uporabljal »Franc Jožefovo« vodo.

641

Po zdravniških poročilih obnese se pri revmatizmu, gihti in nevralgi izborno sredstvo Conthreum, ki vstavi bolečine, odstrani otkelne in napravi členke zopet gibčne (glej inserat!)

Z želodežem ravna se večelj jake brezkrhno, kakor da ne bi bil toliko vreden, kakor drugi naši organi, katerih obolenje vsoča vznemirja, n. p. pljuva. In vendar, ako želodež redno ne funkcioniira, poneha delazmožnost dejave trupla. Dolžnost vsakega je torej, da opazuje in najmanje motenje želodeža. V ta namen je primerno že 40 let najbolje priznano sredstvo dra. Rosa balzam za želodež iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni literanti v Pragi. To sredstvo se dobi tudi v tukajšnjih apotekah.

Zakaj ne bi se hrepeljalo po ozdravljenju, kadar nas prične mučiti kašelj, z silnjence ali krčevitja kašelj. Saj imamo začetno v takoj vplivajoče sredstvo v Thymomel Scillae iz apoteke B. Fragner v Pragi. Ena steklenica po K 2-20 se dobi skoraj v vsaki apoteki. Ali pazite natanko na ime preparata in izdelovalca.

Težke skrbi ima marsikateri kmetovalec to jesen za svojo živino, ko jo mora od paše v blev vzeti. Komaj pričakuje, da bi jo zop vun gal, kajti krme je jake malo. Da bodoje travniki in krmilni polje pravocasne zelenle krme dati, gnojimo jih že sedaj krepko s Tomazovo moko in ne še le v prihodni spomladni.

Dobr tek! Zdrav želodež imamo in nobenih bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne pilule s zn. »Elsapillen.« Povemo Vam iz izkušnje, poskusite jih, kajti one uredijo odvajjanje in pospešuje prebavo. 6 skodeli frank. 4 kron. Izdelovalec samo apotekar Feller v Stubiči, Elsaplatz 241 (Hrvatsko).

Kaj je Krzmin? Pod tem naslovom imamo tudi v današnjem inseratu naše bralce opozarjamno nanj. Ni to kak švindelj, ker izumitelj je izdelovalce tegla blaga rad povrne vse stroške. Gospodinje tako blago vedno potrebujejo. — Trgovci dobe izdaten popust.

Loterijske številke.

Gradec, dne 25. novembra: 47, 31, 19, 26, 85.
Trst, dne 18. novembra: 20, 63, 19, 55, 49.

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1 krasna pozl. prec. anker-ura z verižico, natančna, 3 letna garančija; 1 moderna židan kravata za gospode; 3 fl. žepni robi; 1 krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura ženskega kinča, ki obsegata 1 krasni koljč v orient. biserov, mod. dinastični kink s patent-zaklepom, 2 eleg. damska bracelet, 1 par ušesnikov s patent-kaveljem, 1 krasno zepno toaletno zrcalo; 1 usnjasta denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 veleleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro, 1 zelo praktičen seznamek ljub. pisem za gospode in dame, 20 koresp. predmetov in še čez 500 rabnih predmetov, v hiši neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ti denar vredna, košta le K 3-80. Poslje po povzetju dunajska centralna razpoložljivica

Ch. Jungwirth, Krakova št. BII/15. 1096

NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima angleška britev. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Pozor posestniki!

Firma Alois Matschek, trgovina z železom in stavbenim materialom v Mariboru, Triesterstrasse, poleg bolnišnice, priporoča svojo bogato sortirano zalogo v najnovježih parnih kotlih za živinsko krmno po mnogo nižjih cenah, kakor tuje fabrike in agenti. Cene so:

à 45, 55, 65, 75, 85, 100, 125, 150 l vsebine K 64, 70, 80, 90, 96, 110, 120, 150.

Nadalje priporočam po originalnih fabričnih cenah Tomazovo moko, potem pač štedilnike, vltite in bakrene kotle, mašine za rezanko in vse že lastezato blago po jako nizkih cenah. — Vedno velika zaloga krsti v vseh velikosti.

Varujte svoj želodec, dokler ne boste prepozno,

s tem da njegove funkcije kot one čistilnega in prebavne organe podpirate.

Dela se, kakor da bi ne bili tako važen, kakor drugi organi. Ako želodež ne prebavi, je vse triplje za delo nezmožno.

Pripravimo domačo sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši appetit in prebavo ter milo odvaja, ki znaže posledice nezmennosti, slabe diete, prehlajanja, sedenja, bolečine v želodež, napenjanje, prevleko kislino, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodež iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo!

Vsi deli embalaže nosijo postavno varstveno znamko!

Glavna zaloga: Apoteka

B. Fragner,

c. in kr. dvorni literanti, »k črnemu orlu« Praga, Kleinseite 203
kot Nerudagasse.

1 cela steklenica 2 K pol steklenic 1 K.

Po postri proti naprej-plačilu K 1-50 se poslje 1 malo, K 2-80 1 veliko steklenico, K 4-70 dve veliki, K 8- — stiri velike steklenice, K 22- — pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah. 939

Ustanovljena leta 1879. — Konto poštne hranilnice št. 832,036

Občinska hranilnica

(Sparkasa)

v Ormožu

jemlje vsak dan hranilne vloge
izposojuje domače hranilne pušice ali štedilnice (Heimsparkassen).

dovoljuje posojila

na zemljišča, poslopja, menice in vrednostne papirje
in daje vsak dopoldan radovoljno in brezplačno pojasnila v vseh
zadevah, ki se tičejo hranilnice.

Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za vloge te sparkase jamči mestna občina Ormožka z vsem svojim premoženjem. Ona je podvržena državnemu nadzorstvu in državnim revizijam, torej za vloge najzanesljivejši in najvarnejši denarni zavod.

Ravnateljstvo.

Univerzalni parilnik

(Kippdämpfer)

od 30 litrov vsebine naprej oddaja najceneje

Franz Melichar, Rudolf Bächer
špec. fabrike kmetijskih mašin
Dunaj. III/2, Löwengasse 37.
Nadalje jecklene pluge in brane, sejalne stroje, stroje za razširjenje gnoja, vse v nedoseženi izpeljavi, gepljne, rez za slamo, za repo itd.

995

Zastopnik :

J. Ketisch, Ptuj, Stadtpark 1.

Rupert Novak

Osnovana 1874.
Premirana 1885 z
bronasto medajo, 1911
s srebrno medajo

I. koroško izdelovanje
harmonik

Celovec

samo Ebenthalerstrasse 3
izdelujem harmonike
vsake vrste z močnimi helikon-basi, najfinješimi glasovi in lahko donečimi jecklenimi štimami, ni mašinsko, marveč le ročno delo v najboljši izpeljavi.

Izmjenjava starih harmonik
z novimi. 1088

Delavnica v lastni hiši. 1 letno garančijo za vsako harmoniko. Ceniki zastonj in franko.

Mislite

v pravem trenutku nato, da začetkom komaj vidni kašelj zamore biti začetek resnejši bolezni in odpriavite bolezni pravčasno potom priznamega, zdravniško priporočenega, dobrookusnega

Thymomel Scillae,

da preprečite pretečo nevarnost! Da jim to podeli takoj pri nastopivsem kašlu, katarhu itd. Tudi pri oslovskem kašlu najbolje izkušeno in hitro vplivajoče. Izdelovanje in glavna zaloga

B. Fragnerjeva apoteka c. k. dvorni literanti

Praga III, st. 203.

Prosimo, vprašajte Vašega zdravnika!
1 steklenica 2-20 K. Po postri franko pri naprej plačilu 2-90 K. 3 steklenice pri naprej-plačilu 7— K. 10 steklenic pri naprej plačilu 20— K.

Pozor na ime preparata,

izdelovalca in na var-

stveno znamko!

Zaloge v apotekah. V Ptiju pri apoteki Ig. Behrbalk in H. Molitor. 967

